

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

Septimum preceptum

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

q̄s p̄sonas, et cū q̄b̄o habuerit q̄z si erga cōiugatā est adu-
 riu. Si ad solutā et ip̄e sit so-
 lutus ē fornicatio. Si cū cō-
 sanguinea est icest. Si cum
 mafulo est sodomiticū. Si
 cū virgine extra m̄rimoniū ē
 stuprū. Si cū religiosa est sa-
 crilegiū. Si per violentiā est
 rapt. Interrogandū etiā est
 q̄rens habuit hm̄oi cogitati-
 ones ad aliquā, q̄z toties pec-
 cavit mortaliter. Si p̄ inters-
 ualla t̄pm hm̄oi fecit, videlicet
 ex rōne desiderat fornicari cū
 aliq̄, postea s̄o se occupat in
 aliq̄ negotio, vel cogitat d̄ gu-
 bernatione dom̄ et hm̄oi, et
 exinde itez deliberat fornicar-
 i, peccat denuo mortaliter, et
 sic d̄inceps. S̄z si p̄tinue ver-
 sat̄ in tali cogitatioe p̄ horas
 vnū tm̄ peccatū est, sed tanto
 graui⁹ q̄nto diutius p̄seuerat
 cogitando. Itē si mutat cogi-
 tatiōes de vna p̄sona ad aliā
 v̄l addiuersam speciē cū eadē
 p̄sona deliberās p̄ se de q̄libz
 semp de nouo peccat mortā-
 liter. Unde si centū mulieres
 videret vnā post alias, et ad
 quālibet specialiter animum
 determinat centum mortalia
 p̄mittit. Secus si vna cogita-
 tione hoc appetit, quia vnus
 est habens deformitatem tot

peccatorum. Interrogandū est
 si dieb̄ festiuis discurrat p̄ ec-
 clesias puocando mulieres et
 si phyllocapt⁹ ex aliq̄ secur⁹ ē
 eam, et q̄nto tpe. Quod dicit̄
 de viro idē dicendū est d̄ mu-
 liere erga virum.

De delectatioe morosa i co-
 gitatioe supra dictum est i ca-
 pitulo de luxuria.

Si mulier tentat̄ habere
 amatores et cū pp̄edit aliquē
 vel aliq̄s pro cari vel eā ama-
 ri carnalr p̄oit se ad fenestrā,
 vel vadit p̄ aliquem locū vt
 videat̄ ab eo, vel ponit se i ec-
 clesia vel alio loco publico
 vbi discurrūt iuuenes ad p̄cā-
 dū, mortale ē, etiā si nō appe-
 tat peccare cū talibz q̄z occasi-
 onem ruine p̄stat, extra de in-
 iur, et dam, da, c, si.

Septimū p̄ceptū d̄ furto
 nō faciēdo, et d̄ vsura, q̄ diuer-
 sis modis fit, et h̄z. viij, cap.

Artum nō

f facies. De vsurpatioe
 rei aliene q̄ in hoc pre-
 cepto phibet̄. Nota q̄ in oī-
 bus infra scriptis sp̄ebz ē mor-
 tale p̄ctm̄, et tenet̄ ad restitutō-
 nē ei a q̄ res capta ē. Q, si il-
 le ignorat̄ v̄l nō iuenit̄ paupi-
 bus erogāda ē, et nō solū qui
 accipit, s̄z etiā heres ei⁹, si tm̄

Interrogatoriū pars prima.

de bonis ei⁹ ad eū puenit, c.
michael, extra de vsuris.

Circa vsuram q̄re p̄mo.

Imutauit pecunias
numeratā, v^l aliq̄d eo
rū q̄ vsu cōsumunt, vt
frumētū vinū oleū, z hmōi itē
tiōe aliq̄d recipiēdi vltra suū
capitale, z illud plus q̄d acce
pit tenet restituere. Si mu
tuauit sup pign⁹ rei mobilis
puta vestis equi et hmōi, vel
immobilis, vt domus agri z
hmōi, z interim accipit vsu
fructū pignoz⁹ dū ali⁹ tenuit
pecuniā suā vsura est. Excipi
tur tñ casus qñ gener accipit
possessiōz in pignus a socero
suo q̄usq; dat sibi dotē, z susti
net onera matrimonij nutriē
do vxorē suā, extra de vsuris
ca, salubriter. Si posuit pe
cuniā penes mercatorē vel ar
tificem cū intentiōe aliq̄d pci
piēdi vtilitatis, licet non fiat
pactū de h, sed ponit ī discre
tiōe ei⁹ volens in oī casu capi
tale suū saluū vsura est, sed si
vult ita p̄cipare de d̄amno
sicut de lucro, tūc lz etiā cum
pacto, z in hoc solent etiā of
fendere mulieres de dotibus
suis, z dicunt vulgariter des
posita, lz est vsura, c. pleriq;
xiiij, q. iij, in textu z glo.

De soccedis aialium,

I soccedis aialij pe
corū boum z hmōi ita
paciscit vt capitale sit
saluū est vsura, lz si n̄ ē saluū,
sed nimis grauat vna ps nō
est vsura lz iniusticia. Si in
emptōe fructuū terre v^l alia
rū rerū ex eo ante p̄ aliq̄s mē
ses q̄ recipet fruct⁹, v^l alias
res soluit p̄ciū, z p̄ter h emit
minus iusto p̄cio, vel si vales
bat d̄ecē emit p̄ nouē, vsura ē
Secus si faceret h qz p̄simi
liter pōt etiā minus valere q̄
illud q̄d soluit, vicz octo.

De venditiōe ad terminū,

I vendit ad credētiā
seu terminū pannos la
neos, lineos, de serico
vel alia q̄cūq; maiori p̄cio q̄
ad cōtantos, qz si vendidit sic
plus iusto p̄cio rōne dilatiōis
vsura est. Si p̄o nō vendidit
plus iusto p̄cio, lz nō vult fa
cere ita bonū for̄ ei sicut illi q̄
dat pecuniā numeratā sibi, n̄
est vsura, Tho, z extra de vsu
ris ca, nauiganti, z ca, in ciui
tate tua.

De cambijs,

I fecit cābia minuta,
puta d̄ vno floreno au
reo ad monetā v^l ecōs
uerso accipiēdo aliquid p̄m
cōem cursū nō est illicitum.
Si fecit cambia realia p̄

lras de loco ad locū, z n̄ ficta est licitū moderatū lucrum.

Si fecit cābia q̄ vulgariter dicunt sicca, vt p̄ venetos a libre de grossi, vsura ē, qz realiter ē sibi mutuū, sed sub spelucri, hec frequant̄ Florentie.

Si tutor vl̄ curator pupilorū vel pcurator z factor cui iuscūqz pecuniā pupilloz vel patronoz dedit ad vsurā i vtilitate illoz, vltra pctm̄ mortale pmissuz i casu q̄ illi nolint vl̄ neq̄āt restituere, qz illi q̄ habuerūt vtilitatē pncipalit̄ tenent, s; nō restituētib; illis tenet pcurator tutor z curator z hmōi. Si q̄s emit agrum vl̄ domū multo maiori p̄cio q̄ valeat, intendēs qz v̄ditor reemat ab eo deducēs s; i pactū, z ipe interim fructus recipiat, vsura palliata est.

De mutuantib; sub spe.

I q̄s ppter pecuniam mutuata aliqñ petit vl̄ sperat pncipaliter habere ab eo aliqđ obsequiū vl̄ vtilitatē q̄ p̄cio possit estimari, vt opa laboratoz vel bouz ad colendū terras vel mutuationē iumentozum, vel aliqđ donum, vel vt p̄curet ei officiū vel beneficiū ecclesiasticū vel seculare. Vel qz det sibi ppter hoc plus de fructib; ter-

re eius q̄ colit, vsura est. Et quando ppter hoc non ab eo cui mutuauit, sed ab alio vt a dño vel a cōitate recipit vtilitatem exinde d; illud pauperibus erogare.

De accipientib; ad vsuraz

I quis accepit mutuo ad vsurā n̄ ad puidēdū sue necessitati, sed vt det ip̄o ad vsurā, vel ludat, vt alias male vtā peccat mortalit̄. Idē si eū inducit q̄ als nō erat fenerator. De, de pal.

De facientib; statuta in fauorem vsurariozum.

I fieret statutuz i aliq̄ ciuitate vl̄ castro vl̄ loco qz vsure soluant, vl̄ qz solute n̄ possint repeti, aut repetite nō debeāt restitui, ex cōicati sunt qui faciunt hmōi statuta, z qui iudicāt s̄m ipsa. Vñ illi q̄ faciunt capitula cū iudeis, vt dñi z cōitates p̄tinētia qz possint fen erari, vl̄ qz n̄ possint repeti in iudicio vsure extor̄e ab eis z hmōi vidētur icidere in hāc excōicatiōz. Dñi s; q̄ h̄ faciunt z ciues q̄ h̄ solūt, extra de vsuris, cle, ex graui.

Lap̄m. ij.

o Emptiōe s; denari orū mōs vt Florentie, vel imp̄stitorz vt venes

Interrogatorii pars prima.

tijis, vel locorum vt Janue, qz aliq ponit cōtractū esse vsurariū, aliq ſo nō, ſ. ſ. rium tenētes. Ideo nemini cōſulas vt faciat cōtractū, factū ſo ſi potes inducere vt poſt mortem ipius vel vni⁹ alterius finiat vel ſatifficiat cōitatis, vel det paupibz, bonū erit. Si ſo nō vult adherēs opinioni ſ. r. nō facile p̄dēnes, qz in hmōi ſm doctores nō eſt p̄cipitanda ſnia, d̄ his z alijs ſupradictis habes in ſecunda pte ſūme, titu. ij, de vsuris.

De fraudulētia q̄ multis modis p̄mittit. Capl'm. iij.

De fraudulētia q̄ fit vlt̄ in rei ſuba, vendendo vnā rem p̄ alia vt vinū lymphatum p̄ puro, carnes pecudinas pro caſtratis, ceſram z aromata cum alijs mixturis, vel in quantitate dando menſuras et pondera diſminuta. Iputa vncias nouem p̄ libra, vel in qualitate vt rez prauam p̄ bona, vt p̄nū ferū, coriū, aromata animalia defectuoſa: fruct⁹ z hmōi, et in his ſi notabiliter damnificauit, primū peccauit mortalit̄, z tenet̄ ad reſtitutiōz, Si parū vel plus itēdēs venialit̄ z paupibz eroget̄. Si vendidit rem, aliquā mlto maior

ri precio q̄ valebat ſm cōem eſtimatiōez illius t̄pis aduertent peccauit mortalit̄ z tenet̄ ad reſtitutiōez, ſi prim⁹ notabiliter ledit̄, ſecus ſi parum.

Idē ſi emit minori p̄cio q̄ valeat ex ignorantia v̄ditoris

Si fraudauit iuſtas gabellas z pedagia tenet̄ cōitatis reſtituere, ſi ml̄tū vlt̄ ēt parū ſz t̄n̄ itēdēs ml̄tū mortale ē.

De falſificatiōe. Ca. iij.

Iſ falſificauit aliq̄ instrumentū, vel falſo ſciēter vtit̄ vltra mortale tenet̄ ad om̄e damnū qd̄ inde ſequit̄.

Si q̄s falſificauit litteras papales vlt̄ falſificatis ſciēter vtit̄ eſt excōicatus, cui⁹ abſolutio pape reſeruat̄. Si quis ex falſa cauſa ſuggeſta q̄ expreſſa nō obtinuiſſet b̄nificiū qd̄ recepit, ſz nō ſit excōicatus t̄n̄ tenet̄ ad reſtitutionem eius quod ſic recipit ſeu ad renunciatiōem b̄nificij vel reſignatiōz z hmōi

Si q̄s falſificauit monetas vltra peccatū tenetur ad reſtitutiōem. Idē ſi falſis ſciēter vtitur, z etiā ipſe qui in hmōi fuit deceptus. Si quis falſat menſuras vel pondera ciuitatis vel cōitatis vel falſis ſciēter vtitur, vltra mortale tenet̄ ad reſtitutiōez z omniū

damnoz inde sequentiū. Si quis falsat lras patorz vl sizzilla vel alioz vltra mortale tenet ad satisfactōz oim damnoz inde sequentiū. Idē d falsificatē libros vl alias scripturas in damnū alioz. Et nota q̄ ptra falsificantes instrumēta vl p̄stitutiōes p synodales lras vl alia in aliqb locis lata ē sententia excoicatiōis.

Excoicatio papalis,

Iqs i bullis papalibz apponit vel remouet vnā lraz vl punctū fm Host. ē excoicat^o excoicatiōe papali q̄ fit i curia, nā in iure cōi nō habet. z h̄ si bulle hnt vigorē. nā si expirasset eaz valor. puta qz erat grā ad rēpus z expirasset si totū raderet nō icurreret q̄s excoicatiōz nō in aliquā penam. Richardus.

Caplm q̄ntū de iniusticia, q̄ fit in iudicio.

Iniusticia p̄o q̄ fit a iudicibz assessoribz ad uocat^o pcuratoribz et notariis, z de qb̄ debēt interrogari dicef infra. Si officialis q̄cūqz dat iniustā sniaz scienter vl ex ignorātia crassa z supina: tenet parti lese ad satisfactiōz ois damni. nisi satisfaciāt ille p q̄ lata ē snia, z s̄lr assessor vl ali^o q̄ ad h̄ eos

opatur. z peccāt oēs mortlr. Aduocat^o z pcurator q̄ scienter defendit iniustā cām. Si obtineant s̄lr tenent pti lese ad satisfactiōē isolidū. Si nō satisfaciāt cliētulus. Idē si pdidit iustā causam ex ignorantia crassa vel negligētia.

Accusator z testis scienter pcedentes ptra aliquē falso tenentur de oī dāno ipi accusato. z peccāt mortaliter. Dñi q̄ grauāt subditos i collectis iniustis. tenent ad restitutiōz z d̄ vicis eoz de qb̄ sūt iter rogādi hēs in tertia pte. c. ij.

De furto, Caplm. vj.

Iqs rē aliquā occulte inuito dño nō soluz abstulit ab extraneo. s̄ etiaz fili^o pentib^o. vxor viro. fu^o dño. discipulus mgro. soci^o socio. p̄sanguine^o p̄sanguineo. furtū est. Si ē qd̄ notabile damnum vñ z mortale. z tenet ad restitutiōz. Secus si qd̄ minimū. vt aliq̄s fruct^o z quatrānū z hmōi. Si rē sibi mutuata retinuit. vl etiam rē alteri^o venientē ad manus eius non restituit. furtū fecit. nisi ille tantundē haberet de suo certitudinaliter quod nō vult restituere. Si inuenta que nō habent p̄ derelicto n̄ restituit sed sibi retinuit Et si

Interrogatorii pars prima.

post inquisitionē non reperit
cuius sūt inuenta, debet pau
peribz erogare, al's esset moz
tale, nisi ipi vt indigēti darēt

De thesauris inuentis mul
tū stat̄ vsuetudini. Si vsus ē
pignore ad sui vtilitatē cōtra
dñi rei voluntatē. Si vsus ē
re p̄modata ad aliū vsum q̄
fuerat p̄modata vel re depōsi
ta sine licētia deponēt's nisi
p̄sumat dñm rei eē contentū,
tenet̄ hmōt de illa vtilitate.

Si religiosus dedit de bon
nis monasterij sine licētia su
piorz habita vel p̄sūpta. Idē
si aliqd occulte recipit vel re
tinet, qd̄ ē mortale z p̄prietar
ius. Si p̄latus expēdit bo
na ecclie ī turpes vsus depu
tata repatiōi ecclie v'l paup̄i
bus v'l bona monasterioruz
peccat mortāl'r. Si aliq's re
cipit a religiosis aliqd sine cā
rōnabili, v'l p̄ turpitudie vel
lucris acq̄sitiōe, v'l cā amicitie
z parētele sine aliq̄ indigētia

De sacrilegio qd̄ cōmittit̄
circa res sacras. La. viij.

¶ E sacrilegio quod est
circa res sacras.

¶ Si imposuit vel des
dit sup hoc consilium vt im
ponerēt̄ collecte clericis sine
eccl'iasticis p̄sonis non habi
ta lnia a r̄omano p̄tifice, et

si secutus ē effect' vltra mozt
tale tenet̄ ad restōz, z nisi post
admonitiōz desistat ē excōica
tus. Si fecit v'l fieri fecit sta
tuta p̄tra libertatē eccl'iasticā
vel p̄suluīt fieri, vltra n̄ d̄zta
le tenet̄ de dānis factis, estq̄
excōicat' ip̄e, nec nō scptores
z iudicātes p̄m ea. Si vsur
pauit patronatū de nouo ali
cui' ecclie vacātis vel mona
sterij, v'l locoꝝ p̄ioꝝ, v'l bona
ip̄oꝝ locoꝝ vacantiuz est excō
catus. Si abstulit res sa
cras vt calices et paramenta
de loco sacro, aut rem sacram
d̄ loco nō sacro, z furās in ec
clesia res n̄ sacras. Si effre
git locū sacru, vt portas eccle
sie vel locū religiosuz, v'l por
tas conuentus, vltra pctm̄ z
obligatiōez ad restōz tenet̄ d̄
iniuria z de dāno, z ē excōica
tus, z ante denūciatiōem pōt
absolui a diocesano. Post de
nūciatiōem p̄o solū a papa
v'l penitentiario, c. p̄q̄sti, extra
de sen. excō. Si fecit incen
diū studiose in loco sacro vel
religioso, idē iudiciū est sicut
de effractore, vt dicto, ca.
p̄uenit. Incēdiarij aut̄ alioꝝ
locoꝝ de iure cōi nō sūt excōi
cati. In aliqbz aut̄ locis sic p̄
synodales constitutiones.

¶ Si legata facta eccl'is vel

alijs p̄his locis aut paup̄ibus
nō soluit itegre, et si nimis dif-
fert peccat mortāl̄, nisi ipos-
sibilitas eū excuset, et alicubi
ē excōicatō synodal̄. Si cle-
ric⁹ recipit b̄nificiū simonia-
ce, vltra viciū simonie om̄es
fructus illi⁹ b̄nificij furtiue ac-
cipit et tenet ad restōnez, Si
p̄lat⁹ ecclie ex dolo vltra lata cul-
pa amittit bona ecclie tenet
ad restitutōem. Si nō dedit
laic⁹ decimas vbi p̄suetū est
dare tenetur ad restōem.

De rapia violēta, La. viij.

Apina est q̄n res iniu-
ste auferit p̄ violentiā,

Si rem alteri⁹ rapuit
vltra mortale et restōnem ad
quā tenet d̄z etiā petere veni-
am si p̄mode p̄t de iniuria vi-
olentē illata, Si q̄s ē pirata
p̄dans in mari q̄scūq; indif-
ferēt vltra mortāl̄ et restitutōz
ad quā tenet ē excōicatus pa-
pali excōicatiōe, vt patet p̄ p̄-
cessum qui fit annuatim i cur-
ria h̄mōi, secus p̄o ē de illis
q̄ faciūt hoc p̄cise h̄ illos cuz
q̄b̄ h̄nt bellū, Si q̄s ē depre-
datus romipetas vel cuntes
vel redeūtes ab vrbe rhoma,
vel depredatus est portantes
necessaria ad vsū curie ē excōi-
catus a papa, Si in bello
iniusto depdat⁹ ē etiā inimic⁹

cos, vltra mortāl̄ et restitutōez
n̄ d̄z absolui, nisi disponat in
illo et in oī alio iniusto nunq̄
se repire, Si in bello iusto
abstulit ab amicis, sic faciūt sti-
pendiarij vltra ab eccl̄is inimic⁹
corū, tenet restituere, Si in-
uasit hostilit̄ vel discurrit per
terras ecclie vltra p̄ctm̄ et res-
stitutōz ē excōicat⁹ excōicati-
one papali p̄ p̄cessū curie ans-
nualē Nota q̄ oēs dātes cō-
siliū ad aggrediēdū siue sumē-
dū aliq̄d bellū iniustū, sine q̄-
rū p̄silio nō fuisset factuz, vel
fieri nō poterat, tenent insoli-
dū de oīb; dānis inde secutz,
Hec Ray, et alij, Si p̄cipa-
uit in crimine rapine vel furti-
vel alteri⁹ iniuste dānificatio-
nis in aliq̄ ifra scriptoz, mos-
dorū q̄ p̄tinent in his p̄sib;,
Iussio p̄siliū p̄sensus palpo
recursus, Participās mutus
nō obstans nō manifestās, te-
net insolidū, i. in totū d̄ oī dā-
no secuto q̄sq; isti q̄ passus
ē satisfactū sit, Intellige tñ
h̄ cū distinctiōe, vici; ad p̄mū
p̄sum de tali iussioe vltra p̄silio
vel cōsensu coopationis vel
palpo, i. adulatione, vel recur-
su, i. receptiōe latronū vltra rez-
ablatay, tali dico adulatione et
recursu q̄ sine h̄mōi n̄ fuisset
facta rapina vel damnū, als

Interrogatorii pars prima.

n̄ teneret, nisi iquantū puenisset ad eū de re rapta, vel de quanto dāno fecisset cū suis v̄l quanto pl̄ fuisse factū p̄t aliq̄d predictoz ab eo factor. Quantū ad scdm̄ versum nota q̄ n̄ obstat nō manifestās, z etiā mut̄ tenent q̄n̄ sūt officiales z p̄nt impedire dānū znō faciūt als nō tenent ad restitutiōz, lz peccēt si p̄nt impedire dānū z n̄ faciūt. Tho. i. iij. di. xxij. Pe. z Alb. Itē etiā pl̄a dic̄ vel plura de his referunt sup̄ ca, sicut dignū, d̄ homi. Quā tū ad p̄ncipatiōz istud fieri p̄t mltipl̄. Uno mō coopando cū alijs ad rapiēdum, z tūc ad istud tenet qd̄ recepit, vel dānificat si n̄ fuit in cāu p̄ncipali v̄l q̄si Secdo mō recipiēdo p̄ viā doni d̄ rapina, z ad illd̄ tenet qd̄ recepit. Tertio mō p̄ p̄sumatiōz rapine, vt vict̄ z vestit̄, z h̄mōi sicut famuli raptor̄ z famuli vsurariorū, vel ipoz vsurarioz q̄ h̄nt oīa de rapina vel vsura, z tenent ad illd̄ qd̄ cōsumūt. Quarto mō p̄ dotationē, vt marit̄ q̄ sciebat soceoz nō h̄re nisi bona rapta z vsuraria, nō p̄t recipere dotē, z si recipit tenet restituere. Si aut̄ filia remanet vidua tenet restituere dotem qd̄ alieno ē, lz si nesciebat eē

tūc diuersa est opinio iter doctor̄ vtz teneat maritus ei? v̄l filia, lz filia videtur teneri. Quāto p̄ emptionē rei rapte vel furtiue, z si scient̄ fecit ob sui vtilitatē, v̄ltra mortale tenet ad restōem si iuenit d̄m̄ rei, si p̄o nō repit paupibz erogare tenet v̄l p̄ciū ei? etiā si iam p̄sumpsisset, si p̄o ignorāter, siue i grantia iuris siue facti a p̄ctō p̄t excusari, sed q̄n̄ scit tenet ad restōz si nondūz distraxit, etiā sine p̄ctō petito a d̄no rei, lz repetat a v̄dito re si p̄t. Idē de oībz q̄ successiue emerēt rē h̄ac, nisi pus distraherint illā rē, qz bona fide distraherūt v̄dēdo, nō tenet ipi sed emens eā. De hac materia vide i. ij. p̄te sūme. Qui impedit aliū iniuste a p̄secutiōe alicui? officij vel b̄nficij, vel officij eccl̄iastici v̄l secularis vbi sibi erat iā ius acq̄situm, tenet ad satisfactiōz talis dāni. Si aut̄ nōdū erat sibi ius acq̄sitū, lz erat in via acq̄rendi tenet ad arbitriū boni viri q̄ntū p̄t illud dānū in ipso dubio estimari. Silr z q̄ det̄ cit̄ iniuste aliquē ab obtēto iuste vel alit̄ p̄curat en̄ci, sec̄ cū iuste p̄cedit. Tho. i. iij. di. xv. Qui infert dānū qd̄ i specie restitui nō p̄t, vt mutilas

tio mēbri cū q̄ ille lucrabat, vicz manū in scribēdo, p̄gini tatē alteri auferēdo p̄cipue p̄ violētā z seductōz, mortē īfē rēdo alicui q̄ solo labore nutrietat familiā, q̄ sciēt dādo ad vecturā v̄l vendēdo equū claudscātē v̄l alr nociuū et n̄ illi īdicādo, v̄n ēptori v̄l p̄du ctozi seq̄t no cumētū: tenet satisfacere d̄ hmōi ad arbitriuz boni viri. Si mulier sup̄pōit sibi alienū p̄rum, v̄l p̄cepit de adulterio nesciēte viro, tenet viro d̄ oibz expēsis factis filio putatiuo z cōsanguineis z filijs v̄l alijs heredibz d̄ his q̄ puenerūt ad eā bonis. Nō tñ tenet mulier illa manifestare factū cū piculo vite sue Ray, s̄z quō agēdū sit vide in scōa pte sūme, ti, d̄ restitu. Si ex istēs camerari? siue thesaurari? comitat?, q̄ vulgarit̄ d̄z camerlingus seu notarius, seu aliq̄d h̄ns officiū p̄ q̄ est suffi ciēter salariat?, z nihilomin? ab his p̄sonis cū q̄bz exequit̄ officiū suū, puta faciendo cedulas z hmōi aliquid exigit vsurpatio est, nec puto q̄ excuset eū p̄suetudo sic nec a rapina, p̄pter h̄ em̄ statuūt salaria ne petat ab illis, v̄n z peccat, z d̄z paupibz erogari, hoc dico, qz difficile eēt dare tale

q̄d p̄rijs p̄sonis cū q̄d modi cū sit, xiiij, q, v, c, nō sane. Si cū pecunijs cōitat? q̄s h̄z ī desposito negociat, z si q̄d cū eis lucrat p̄ p̄ctus vsurarios tenet restituēt vsuras ei a q̄ accepit. Si h̄o p̄ p̄ctū licitū videt teneri cōitati saltē p̄ pte, vel p̄tē paupibz erogare tenetur.

Si q̄s ingressum in religionē educit, vel p̄ violētā vel p̄ suāsioes, vltra p̄ctm̄ mortale p̄missum ē excōicatus cuz violētā infert p̄sone, z tenet illū vel aliū inducere ad religionē in satisfactioz. Vel tenet ip̄e ingredi si nō h̄z impedimentū, s̄m̄ Pe, z Joh. De eo h̄o q̄ oīno intēdit ingredi religionē, s̄z nondū ingressus reuocat p̄ aliquē ab illo p̄posito idē dicūt q̄dā, q̄n, s̄, non ex cā iusta, puta qz in illa religione male viuūt, s̄z ex cā rōnabili.

Decimū p̄ceptū de desiderio h̄ndi res alienas, c, vnū.

Ultra prece

v̄ p̄rum opis iniuste vsurpattonis diuersarū species d̄ q̄bz dictū est: etiā int̄rogandū ē de desiderio habito circa res aliēas h̄ndas seu acq̄rendas iniusto mō, q̄d d̄ sideriū siue cogitatio si est cū p̄sensu rōnis, z alicui? rei nos